

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 2 marca 2009 r.

**Sz. P.
Marek Sawicki
Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
Warszawa**

W związku z projektem nowego rozporządzenia Ministra Rolnictwa w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, Klub Przyrodników przedstawia następujące opinie i wnioski:

W § 4 ust 2 dodać punkt 4:

4) w przypadku pakietów o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5 - przestrzegać dodatkowych wymogów określonych w dokumentacji przyrodniczej.

UZASADNIENIE: rolnik powinien być wyraźnie zobowiązany do przestrzegania tych wymogów dodatkowych, które ustali ekspert przyrodnik w dokumentacji przyrodniczej, biorąc pod uwagę warunki lokalne i specyfikę danego ekosystemu. Warunki te są często kluczowe dla osiągnięcia przyrodniczych celów pakietu. Jeżeli nie ustali się wyraźnie obowiązku ich przestrzegania przez rolnika, to określanie takich wymogów staje się „sztuką dla sztuki”.

W § 5 - należy dopuścić w każdym momencie (nie tylko w drugim roku realizacji zobowiązania) zmianę Parkietu 3 na Pakiet 4 lub Pakiet 5.

UZASADNIENIE: Rolnicy, którzy są zainteresowani programami rolnośrodowiskowymi, w znacznej części podjęli pakiet 3, ponieważ Pakiet 4 i Pakiet 5 pierwotnie nie były dostępne. W 2008 r. z winy Ministerstwa Rolnictwa (opóźnione wydanie rozporządzenia o ekspertach) wystąpiły trudności z wykonywaniem ekspertyz przyrodniczych, w związku z czym dla wielu rolników takich ekspertyz nie wykonano w 2008 r. W takich sytuacjach należy dopuścić, by ekspertyza była wykonana w 2009 r. lub latach następnych i by rolnik mógł na podstawie takiej ekspertyzy w każdej chwili przejść z ogólnego pakietu „ekstensywnych użytków zielonych” na pakiety przyrodnicze

W § 9 w ust. 4 dodać słowa „z zastrzeżeniem ust 4a”, i po ust. 4 dodać ust 4a o brzmieniu:

4. W przypadku wariantu dziesiątego pakietów wymienionych w § 4 ust. 1 pkt 4 i 5 płatność rolna może być przyznana do działek nie użytkowanych.

UZASADNIENIE: sensem pakietu „siedliska przyrodnicze” jest właśnie wspieranie zachowania tych niewielkich powierzchni wśród gruntów rolnych, które nie są użytkowane ani użyteczne gospodarczo.

W § 14 skreślić ust. 3

UZASADNIENIE: stosowanie degresywności do pakietów przyrodniczych jest zbędne i szkodliwe. Program rolnośrodowiskowy powinien wspierać zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych i siedlisk cennych ptaków wszędzie gdzie one występują, niezależnie jaką powierzchnię tworzą one w ramach konkretnego gospodarstwa. Obowiązkiem Polski jest zachowanie całej powierzchni tych siedlisk, a program rolnośrodowiskowy jest do tego głównym narzędziem! Tymczasem przy zastosowaniu degresywności, rolnicy nie będą zainteresowani zachowaniem siedlisk przyrodniczych i siedlisk ptaków na większych powierzchniach!

W załączniku nr 1 – zawartość planu działalności rolnośrodowiskowej, część szczegółowa, pkt 4 – wykreślić pkt c i d (wskazanie roku ...)

UZASADNIENIE: To powinno wynikać z warunków pogodowych

W załączniku nr 2, w tabeli „Inne odpowiednie wymogi obowiązkowe” dodać zakazy:

- Z art. 15 ustawy o ochronie przyrody (dot. parku narodowego i rezerwatu przyrody)
 - 5) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
 - 7) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
 - 8) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
 - 9) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
 - 12) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;
 - 26) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- Z art. 17 ustawy o ochronie przyrody – dotyczy parku krajobrazowego (o ile zostały wprowadzone)
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 9) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 10) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 11) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
 - 12) utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;

– Z art. 24 ustawy o ochronie przyrody (dotyczy obszaru chronionego krajobrazu, o ile zostały wprowadzone):

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;

– Z art. 33 ustawy o ochronie przyrody (dotyczy obszaru Natura 2000 podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub

2) wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub

3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

- Z art. 45 ustawy o ochronie przyrody (dotyczy: pomnika przyrody, użytku ekologicznego, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, stanowiska dokumentacyjnego – jeżeli zostały wprowadzone:
- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
 - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
 - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
 - 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
 - 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
 - 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
 - 10) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
 - 11) umieszczania tablic reklamowych.

UZASADNIENIE: Są to obowiązujące zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody i mogące mieć zastosowanie do działalności rolniczej. Zupełnie niezrozumiale jest, dlaczego w rozporządzeniu Ministerstwo proponuje umieścić tylko wybrane, i wcale nie najważniejsze spośród obowiązujących zakazów.

W załączniku nr 7, w pakietach 4 i 5 wariancie dziesiątym, proponujemy wprowadzić 100% zmniejszenie za odwadnianie i wydobywania torfu w przypadku torfowisk, wydobywanie piasku i zalesienie w przypadku muraw napiaskowych, usunięcie kęp i odwadnianie w przypadku szuwarów kępowych.

UZASADNIENIE: Są to działania całkowicie niszczące siedlisko przyrodnicze, którego utrzymanie jest celem tego pakietu!

Negatywnie opiniujemy proponowane „zaostżenia” dla rolnictwa ekologicznego, a szczególnie:

- wprowadzenie obowiązku posiadania zwierząt w obsadzie minimum 0,3 DJP/ha TUZ w gospodarstwie przy realizacji wariantu 2.3. - Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności) i wariantu 2.4. Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)
- zakaz łączenia na jednej powierzchni wariantu 2.3. Trwałe użytki zielone (z certyfikatem zgodności) i wariantu 2.4. Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania) z pakietami 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 i 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000

UZASADNIENIE: W naszej ocenie zaostżenia te mogą skutkować zjawiskami niekorzystnymi przyrodniczo, a uzasadnienie Ministerstwa do ich wprowadzenia nie jest przekonujące.

z poważaniem

do wiadomości

Pan Marek Nowicki, Minister Środowiska

Pan Michał Kięsznia, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska